

POMHAJ BÓH

ČAS OPIS EVANGELSKICH SERBOŮ

10. číslo

Budyšin, oktober 1968

Lětnik 18

Hrono na winowc 1968

To je zawěsće wěrnó a jara dostojne słowo, zo Chrystus Jezus je do swěta přišoł, hrěšnikow zbožnych sćinic. 1. Tim. 1, 15

W prjedawšich časach bychu spowědni w cyrkwi po spowědźi a hrěchow wodawanju hnydom k wołtarjej stupajo so poklaknyli. A farar by ruce na nich položil a jim k wobkrućenju prajil: „To je zawěsće wěrnó a jara dostojne słowo, zo Chrystus Jezus je do swěta přišoł, hrěšnikow zbožnych sćinic.“ W tutym słowje je wuprajena centralna powěsć křesćanskeje wěry. Pawoł tu cyle skrótko připowěda, k čemu je Jezus Chrystus na swět přišoł, mjenujcy „hrěšnikow zbožnych sćinic“. Štóž to njewě a nerespektuje, cyle křesćanstwo rozumić njemůže. To je žro a jadro wšeho našeho připowědanja a předowanja. A w tym leži, zo přez Chrystusa samoho nam přichadźa rozsudźaca pomoc za čas a za wěčnosť.

A dwojake tu Pawoł hišće wuzběhuje:

1. „To je zawěsće wěrnó.“ To njeje jenož pobožna myslička, někajka ideja abo ideologija, to njeje žana bajka abo pobožna legenda, ale to je historiski akt a fakt, kiž za tym steji, mjenujcy Jezusowe wumrěće na křižu na Golgaće. K dopomnjeću k tomu mamy na každym wołtarju stejo Božu martru abo znajmjeńša jednory křiž, kiž je swjaty symbol křesćanskeje cyrkwyje wšěch časow.

2. A to je „dostojne“ słowo. W tym leži najwjetša hódnota a wažnóta. To ma nam wěrjacym wjele wjace plaćić hač hewak wšo druhe na swěće! My mamy so jenož woprašec, hač tomu woprawdže tak pola nas je, hač je nam powěsć wo křižowanym Zbožniku zawěsće tak droha, wažna a dostojna! Ale zo su tajcy byli, kotřiž su wšo za to dali, to je wěste; za to je z dopokazom wulke wojsko křesćanskich martrarjow w běhu wšěch časow, kotrymž běše jich Zbožnik wažniši hač hewak wšo, haj samo jich žiwjenje. Tež z misioniskeho pola mamy za to někotry rjekowski přiklad.

A što z toho sčěhuje? Zo bychmy z kěrlušerjom wuznali:

Ach, njehwalce mi swětnu krasnosť, mje wo bohatstwyje njerěće!

Wšón swět a jeho cyła jasnosť mje zwjeselić wšak njemůže.

Njeh každy, štož chce, lubo ma, mje sam so Jezus spodoba.

La.

Pomhać! Komu? Na kajke wašnje?

Hač budže za nas tež dosahac?

Profeta Jezajas napomina:
Rozwjazaj zwjazki njeprawdosće!
Pušć, kotrychž maš jatych!
Daj hłódnemu kusk chłěba!
Přiwjedź wuhnateho do swojeje chěže!

Naheho wodžěwaj!
Hdyž budžeš tole činić, praji profeta, budže tvoje swětlo schadžeć kaž rańše zerja.

Twoje zbože budže rosć.
Prawdosć budže pola tebe.
Bóh budže zaso posłuchać na twoje modlitwy.

Won tebi troštnje rjeknje:

„Hlej, tu sym ja.“

Twoja duša budže nasycena.

Tebi so derje pónđe pod Božim škitom.

Takle předowaše profeta Jezajas wšemu ludej a každemu wosobinsce. Nětk wšak běchu wobstojnosće tehdom hinaše hač džensa.

Tam sedžachu proserjo před tempom, stejachu na róžkach, ležachu před chěžemi bohatych, chodžachu dom wot domu a prošachu wo smilny dar.

Woni so sami njemóžachu zežiwić.

Tón jedyn bě slepy,

Tón druhy bě zlemjeny:

Třeći bě stary a kipry.

Wbohe syroty běchu hłóдне.

Wudowa z džěćimi prošeše wo pomoc.

Wbohi chudy čłowjek hladaše z styksnymaj woćomaj na toho, kiž běše wo něšto bohatši, kotryž móžeše jemu pomhać

ze skibu chłěba,

z jednej suknu,

zo jemu da blečk w swojim domčku, zo jeho wukupi z wotročstwa.

Tón bohatši widži chudeho před sobu a dyrbi so we wokomiku rozsudzić:

Ma wón hišće srědkow dosć, tež tutomu pomhać?

Je proser jeho pomocy hódny?

Profeta napomina: Smilće so! Štóž ma wjace, njeh tomu da, kotryž ma mjenje. Njehodźće z twjerdej wutrobu nimo njezboža. To je Boža wola, zo potrěbnemu dawamy.

Što to za nas džensa rěka?

Mamy w swojich serbskich wsach hłódných, zo bychmy jim taler wobjeda dać dyrbjeli? Nahich, zo bychmy jim cholowy abo suknu darili? Zymu mrějacych, zo bychmy jich do swojeje čopjeje stwy wzali? Je hdže jedyn wbohi njewolnik, zo bychmy

Tute dźeći su dostate šklu rajsa

jeho dyrbjeli z dračoweje služby wukupić?

Ja so hišće wěm na swoje dźěčace lěta dopomnić, zo bych dyrbjał prošerjej taler wobjeda do kuchiny abo chěže won donjesć. Naše dźeći wšak drje wjace njewědza, što prošer je. My tajku chudobu wjace njeznajemy. To je postup kultury a socialneho zmyslenja. To mamy dźakownje při-poznać.

Tuž drje naša pomoc džensa wjace trěbna njeje?

Profetowe napominanja drje nam wjace njeplaća?

Chudoba džensa je we wšelakich džělach zemje wjetša hač hdy prjedy. A to bojazne: Wona hišće stajnje přiběra. Kožde lěto wumru miliony čłowjekow z hlodom. Wulki džěl čłowjestwa njemóže so najěsć.

Ty, luby čitarjo, wšak to wšo hižom wěš. Waš farar je hustodosć wo tym předował a je tebi tutu njesměrnu chudobu na zemi na swědomje kładl. Ale što činić?

Wzmi šalku (= 10,— hr.) a liń ju do morja.

To docyła ničo njewučini.

Wzmj karan (= 100,— hr.) a liń jón do morja.

To docyła ničo njewučini.

Wzmi sud (= 1000,— hr.) a daj jemu do morja wuběžeć.

To docyła ničo njewučini.

To je tón rozděl mjez tehdom a džensa: Tehdom běše bohaty Bože dla prošeny, so nad chudym smilić a jemu dać so najěsć. Džensa žadyn prošer přede mnu njesteji, ale miliony proša mje, a ja jim z najlepšej wolu njemóžu z jich nuzy wupomhać. Ocean chudoby je k zadwělowanju wulki.

Ty sam drje ničo njedokonješ. Ty pak njejsy sam. Ty stejiš wosrjedź cyłego křesćanstwa.

Štož jednotliwc sam njezamóže, to chcemy tróštnje zhromadnje do ruki

wzwać. W zańdženym lěće 1967 su křesćenjo našeje republiki, NDR, w akciji „Chlěb za chudych“ (Brot für die Welt) za wjace hač 2 200 000 hr. pomocy wupósłali do krajow nuzy. 20 000 centnarjow pšericy, 6 000 centnarjow zežiwiznow za čěšenkow, ale tež šaty, medikamenty, stany, medicinske instrumenty atd. Druhe křesćanske cyrkwy zaso podawaju do tutech krajow mašiny za wobdžětanje role, za fabriki. W tamnych krajach twarimy šule a sćełemy tam wučerjow, zo bychmy ludy nawučili nowu techniku a jim podawali nowe wědomostne poznać. Jenož z techniku a wědomosću hodži do hlodej wobarać. Wědomostnicy su mjenjenja, zo ma zemja chlěba dosć za wšón lud, a byrnež čłowjestwo hišće dale přiběrało.

Tuž profeta tež nas džensa napomina:

Rozwjazaj zwjazki njeprawdosće!
Pušč, kotrychž maš jatych!
Daj hlódnemu kusk chlěba!
Naheho wodžěwaj!

A slubjenje plaći tež džensa:

Na tajke wašnje zeschadza nam nowe swětło. Prawdosć budže přiběrać. Njespokojnosć budže woteběrać. A wójny njebudu wjace čłowjekow trašić. Čłowjekam budže zaso lošo, do Boha wěrić.

Mamy my tež mjez našim ludom nadawki spomožneje lubosće dokonjeć?

95 chorownjow z wjace hač 7 000 ložemi, 93 domow za duchownje a čelnje bédnych z nimale 6 000 ložemi, přez 100 domow za wočerstwjenje z wjace hač 3 500 ložemi, přez 300 domow za starych a hubjenych z wjace hač 11 000 ložemi, přez 300 pěstowarnjow za dźeći z wjace hač 17 000 městnami.

Přez 800 smilnych sotrow stara so w našich wosadach wo tych, kiž jich pomoc trjebaju.

Hdyž budžemy tebje bórže zaso wo jedyn wopor za znutrkowne misionstwo prosyć, budžeš nětko wěžeć, za čo so twoje pjenjezy wužiwaju. Smy pak dosć činiłi, hdyž smy swój pjenježny wopor wotedali?

Wjele ludźi mi skorži, zo jim ničo njepomha, zo su tak jara wopušćeni. Koždy chwata nimo nich na swoje džěto.

Njepraj zlochka, zo tež chwile ni-maš. Tež ty budžeš bórže jednoho trjebać, kiž ma chwile za tebje. W.

Biskop Beno pisa swojej maćeri

Ewangelska a katolska cyrkej swjećitej wobě ze samsnym zajimom 1000-lětny jubilej Mišnjanskeho biskopstwa. My smy tu tež hižo wo tym rozprawili. Nam Serbam je to wosebje wažne, dokelž je z tym zwjazane zawjedženje křesćanstwa do našeho kraja. Wěsće njebě to tehdom w koždym padže wopravne misionstwo, ale hustodosć — bohužel — jenož zwonkowna christianizacija. A tola sedzachu na Mišnjanskim biskopowym stole mužojo, kotrymž prawe wobroćenje Serbow na wutrobje ležeše a kotřiž běchu k tomu sami tež serbsku rěč nawukli. To je na příklad biskop Eido byl, kiž je pječa w lěće 1010 w Hodźiju křesćansku kapačku natwaril, a wosebje biskop Beno, kiž je tam 1076 cyrkej založil a z tym předewšim k misionstwu mjez Milčanami přinošował. Wón rady w Hodźiju přebywaše, hdžež tež jeho mać Becela bydleše a hdžež je wona — po starej tradiciji — samo pohrjebana.

Wo tym rěči křesćanska hra, kotruž běše za cyrkwinski dzeń w Njeswačidle předsyda spisał. 16. junija běše tež runje dzeń swj. Bena. Ale jedyn džiwdželnik běše schorił, a hra njemóže so předstajić. Snano budže to hišće jónu při druhej skladnosći. Ja chcu pak wam tu džensa list biskopa poskićić, kotryž je swojej maćeri do

Po zemjerženju

Waldenberga w Harcu poslať. Wězo njeje to žadyn historiski dokument, ale produkt basnikoweje swobody.

„Moja luba maći! Dawno sym Ci znamjo swojeje lubosće dołžny. Prošu Ce, měj sćerpność ze mnu. Mi tu w Mišnje wjele dźěła do rukow hladaj. Husto so dopominam na słowa swogeho stareho wučerja Bernwarda: „Stož přindže do Mišna za biskopa, dyrbi drje być kmamy a horliwy, dyrbi pak tež być zwučeny, swój chlěb jěšć ze sylzami!“

A wón sej ani pomysliť njeje, zo budu ja jónu naslědnik dostojneho knjeza Burckhardta, kiž bu w léće 968 za přrněho Mišnjanskeho biskopa wuzwoleny.

Ja pak Ce nječam z tym wobćežować, luba maći. Wjele wjesela sym tež hižom nazhonil. Najradšo bych z Tobu w tym ertnje rěčať. Snano budže k tomu bórže skladność — hdyž ke mni přindžeš. Haj, luba maći, tohodla či džensa pisani, zo bych Ce prosyl: Přindž na přeco ke mni. Njejsy sama wo tym rěčala, zo by wječor swogeho žiwjenja pola mje chcyła dožiwić? K tomu je nětko móžnota a skladność.

Ty však njebudžeš tu w Mišnje samy bydlić. Tu je přewjele njeměra. A zli ludžo — tajkich je bohužel wšudžom — bychy prajili: „Hlejće, nětko wjace biskop njeknježi, ale jeho mać, ta wosebna knjeni ze zemjanskeho rodu.“ Ja sym za Tebje wuzwolil lubozne sydlo we Lužicy njedaloko Budyšina, w Hodźiju. Tam je tak mjenowana „burgwardaj“, stara serbska župa w kraju Milčanow.

Njestróž so, luba maći, to njejsy žani džiwi čłowjekojo. Woni wězo njejsy tak wučeni a zdžělani, ale su jara lubi ludžo, hišće njepřetřebani,

Mjez njeznatymi jako bratr Podal Gerhard Wirth

Nam njeđžeše wo to, zo bychmy wšo wažne sej wobhladali, kaž je to wašnje prawych turistow. Snano budže někotryžkuli, kotryž naše puće hižom znaje, spodziwany, kak wjele rjaneho a zajimaweho so ducy po puću njejsmy dohladali. Ničo wo to!

30. julija jěđzechmy přez česke mjezy na daloku jězbu do Bořarskeje. Doma běch so prjedy z lubym, čezko chorym wosadnym rozžohnowať. Na tutej zemi so wjace njewohladamoj. Wobaj to wěđzachmoj. Nutrnje prošachmoj Boha, zo by nam z hnady dať zasowidženje w swětlej wěćnosći.

Tak smy wšitcy po puću. Tež tón, kiž je doma, je ducy domoj. My pak běchmy sej wotmyslili, wjele tysac kilometrow přejěđzdić.

„Ach, luby Božo, zwarnuj nas miłosćiwje před nježbožom a škodu!“ Česki raj (paradiz) hižom znajemy, ale přeco nas wón zahorja ze swojimi luboznymi krajinami. Skoro so nam dže kaž tehdom wučomnikam na horje překrasnjenja: „Tudy je nam dobro być. Chcemy sej tu swoje stany natwarić.“ (Marka 9, 5) To rěka, naš luby přečel w Čerčilovje však nas wočakuje, a daloka cuzba nas wabi.

W Hradec Králové pozastanjemy. Rjane wulke torhošćo! Krasna katedrala. — Tole město je nam starším znate ze šulskich lět jako bitwišćo léta 1866 we wójnje mjez Pruskej a Raku-

cyle po naturje, kaž kwětki w lésu. Woni su wěrní a sprawni.

W Mišnje njebychmoj wjele jedyn wot druhého mětoj. Tu však tež husto druhejwam. Sym wjele po puću k bamžej, ke kejšorej, abo ja sym pola pohanow, zo bych jim Boži ewangelij předowať. A runje Hodźij sym sej wuzwolil za srjedžišćo misionstwa mjez Serbami. Kak sym zbožowny, zo sym so hižom jako młodženc ze slowjanskimi rěčemi zaběrať. Mišnjanski biskop dyrbi serbski móć, kaž Eiko, kiž je w Hodźiju maľu drjewjanu kapalu natwaril. A ja chcu tam — da-li Bóh — založiť wulki kamjentny Boži dom Bohu k česći a Serbam k zbožnosći, hódny pomnik za wšě časy.

Ja lubuju Hodźij a Hodźijskich. Tam je přjedawši župan Bolibor, trochu hruby čłowjek však, ale tola dušny. Přenja mjez žonami je wěsta Milina, hišće njewudata. Hižom husto sym jěju hromadže widžať. Ja nochcu, zo byštaj na pohanske wašnje hromadže žiwaj bytoj, ale zo byštaj pod Božim słowom bytoj zwěrowanať.

Tale Milina budže Twoja swěrna pomocnica, hdyž budžeš knjeni na Hodźijskim kuble. Statok stej rjenje při puću do susodneje wjeski Darina. Tam je stare hrodžišćo, a w dolinje su rjane, móćne skaľy, skoro tajke kaž pola Was w Harcu.

Hodźij je za mnje wuček a schow. Tam so přeco zaso zhrabam ze wšeje sprćnosće. Krasnje to budže, hdyž budžeš Ty, luba maći, tam hospodować.

Ja Ce prosu, přindž, haj, přindž bórže.“

Mać je synowu wutrobnu próstwu dopjelniła a je so do Hodźija přesydliť. La.

skej. Tehdom je so tež wjele Serbow na českich polach před městom, wosebje pola wsy Sadová, wukrawiľo. Kajke bě to zrudne mordowanje wosrjedz zralych žitow (3. pražnika)!

Naš luby přečel, dr. theol. Jelinek, hižom dawno na nas čakaše. My však běchmy so wo něšto hodžin zakomdžili. Ale nětk tam běchmy w hospodliwym domje. Wo Čerčilovje wam hižom pisach, kak stej tam dvě ewangelskej cyrkwi, ewangelsko-lutherska a ewangelsko-reformowana. Wězo měješe kóžda cyrkej sama swogeho fararja, ale po léće 1918 so wobě cyrkwi zjednočišćej do cyrkwe „Českich bratrow“. Božej domaj pak matej džensa hišće wšelaki charakter. Tón jedyn po reformowanym wašnju jednory a stróžby, tón tamny pisany a wjesoly.

Byrnjež běch čětro jara mučny, sym so tola rady hišće wječor wobdžělil na schadžowanju „Młodeje wosady“. Wosadny farar měješe za podložk swogeho rozpominanja list japoštoła Pawoľa na Filemona. Kak žiwje móžeše br. dr. Jelinek swojim młodostnym japoštoła před woči stajić! Nam wšěm so wutroba horješe, zo je Bóh Knjez swogej cyrkwi tajkeho muža na spočatku jeje stawiznow dať.

Tuťon krótki list na Filemona je tón jenički priwatny list w Bibliji, wot jednoho na jednoho w jedneje wosebi-

tej naležnosći napisany. Onesimus, njewólnik (Sklave), bě swojemu křescanskemu knjezej čeknyľ a pytaše pola Pawoľa pomoc, kotrehož bě drje wěšće w domje swogeho knjeza zenať. Onesimus wosta pohan, a tola měješe dowěru do Pawoľa, zo móhľ wón jemu pomhać. Wón jeho skóćnje namaka w jastwje. W Efesu abo w Romje? To wěšće njewěmy. Pawoľ bě zajaty swogje wěry do Chrystusa dla. Jeći móžachu tehdom při boku stražnika do města. Tak je Pawoľ w jastwje a w měsće móhľ Bože słowo připowědać. Při tutech Božich službach je tež Onesimus přítomny byľ, a jemu bu přez to pomhane — přez Chrystusa samoho. Wón dósta swobodu — tu swobodu, zo so zaso k swojemu knjezej Filemonej do Kolose wróci.

Pawoľ da jemu list sobu na swogeho přečela Filemona, Onesimoweho knjeza, a tutoho prošese, zo by Onesima zaso přiwzaľ, nic pak wjace jako wotročka, jako njewólnika, ale jako Pawoľeho a swogeho bratra w Chrystusu. Pawoľ je tuťon list na Filemona pisaľ w rjanej čłowskej wutrobitosći. Hewak je wón swoje listy diktowaľ, dokelž běšćej jeho woči slabej. Snano wón tamne woslepjenje před Damas-konom čas žiwjenja njeje cyle přewinyľ. Na swogeho přečela Filemona pak je wón sam ze swogej ruku pisaľ. Tu džeše wo doňt jednoho čłowjeka, a tuž je wón prócu rady na so wzaľ.

My z hnutěj wutrobu posłuchachmy na słowa wosadneho fararja — ja wosrjedz Čerčilovskeje wosady, mjez njeznatymi jako bratr.

Dalše postrowy Serbskemu cyrkwinskemu dnjej 1968 w Njeswaćidle

Telegram synodalneho seniora Čapeka w mjenje Českokobratskeje cyrkweje.

List dra. Emila Jelineka jako jednacela wukrajnje komisije Kostni-skeje Jednoty:

Na dnjomaj 15. a 16. junija 1968 budžeće na swojim Cyrkwinskim dnju spominać na tysacletny jubilej založenja Mišnjanskeho biskopstwa a z tym na tysacletne připowědanje Božeho słowa mjez Lužiskimi Serbami. Mi je žel, zo njemóžu sam mjez Wami być we wuznamnych dnjach žiwjenja Wašeho cyrkwinskeho luda. Ale w duchu a z wutrobu budu pola Was.

Přeju Wam a wšěm w Njeswaćidle zhromadženym Bože žohnowanje. Swjaty Duch chcyľ we Was dokonejć, štož je přez profetu Ecechiela slubil swojemu israelskemu ludu:

Wěšć wo kosćach a rjeku jim: Wy wuschnyte kosće, slyšće słowo Knjeza!

Tak praji Knjez wo kosćach: Hlej, ja chcu Ducha do was přiwjesć, zo wožiwiće. (Ec. 37, 4–5.)

Zo tola njeby w krasnej Lužicy njebyľ žadyn Boži dom, do kotrehož su někotři při křćenicy přeni a posledni króć přišli, zo tam tola njeby žana wosada byla, hđež nimo fararja jenož hišće dwaj čitatať „Pomhaj Bóh“.

Wam pak, luby bratře předsyda, přeju wjele mocy a radosće w Duchu swjatym.

Waš w Knjezu poddany (podp.) Dr. Jelinek

Pola ewangelskich w Słowackej

Sobotu, 27. pražnika 1968, přijěděchmoj ze žonu do Štitnika w Słowackej. Tam naju witaše krasna, gotiska cyrkej. Na scénach běchu rjane freski ze 14. a 15. lětstotka. (Freski su wobrazy na scénach, kotrež buchu něhdy na nowu, hišće mokru scěnu namolowane. Red.)

Tohorunja widžachmoj tam nadobne rowne kamjenje, kotrež běchu sakscy wuměłcy zhotowili. Na pišćelach zahrachmoj sej někotre kěrluš. Fararka pokaza namaj drohotne, překrasne keluchi a paramenty z luteho zlota a slěbra. Tole wustojne džělo! Wjele lubosće nazhonichmoj na tutej farje.

Z prospekta wědžachmoj, zo je w tamnej krajinje hišće wjace zajimawych ewangelskich cyrkwjow. Tuž dyrbjachmoj so z lubymi hosćićelami rozžohnować. Prijěděchmoj do Ochtiny. To běše něhdy bohata hórnicka wosada. Tak zhonichmoj wot kěbětara, kotryž namaj Boži dom wotamkny. Wón bě kwětki za woltar přinjesl. Dale namaj powědaše, zo bu tuta wosada wot Němcow založena, zo su tež w tutej cyrkwi hódne freski, kotrež budu bórže wobnowjene, zo je farar jenož skrótka wotešoł, zo pak so zaso wróci, dokelž je tu w 17 hodž. wěrowanje. Z kěbětarmom hromadje zaspěwachmy sej kěrluš a sej prajachmy „Do widenia!“.

Hišće dołho namaj kiwaše romaniska wěža.

W Slawošowcach: ponowjena cyr-

kej! Krasna fara! A na farje přewšo lubaj, młodaj mandželskaj. Dokelž hižom 2 hodžiny dołho žanych hosći nimataj, dyrbimoj mój wostać, a mój rad wostanjemoj. Mjeztym so přihotuje farar Hwoždara na wěrowanje w Ochtinje, a mój smój sobu přepršenaj na wěrowanje a na kwas. Tajkele zbože!

Cyganska kapała přewodža kwasarjow z wjesolej hudźbu do cyrkwy. Cyrkej bě nabitá poła z 200 hosćimi a wjele přihladowarjemi. Po předowanju slubi sej młody por stajnu lubosć a swěru. Na to džěše njewjesta wokolo woltarja, a farar započa nowe předowanje. Po podpisaniu protokola bě powšitkowne gratulowanje.

A potom kwasna hosćina z wjele a dobrej jědzu, z wjesolej cyganskej hudźbu, z palencom a žortnej bjesadu, ale tež z hnujacymi rěčemi nawoženje a njewjesty a wězo z modlitwu za blidom. Mjeztym zběraše jedyn z Cyganow pjenjezy pola přítomnych — a nic podarmo.

Njedzelu rano so zwonješe we 8 hodž. dopředka a w 9 hodž. kemši. Wosada ma na 450 dušow. 100 młodych a starych kemšerjow bě so zešlo, a ja smědžach jim serbsce předować. Přeni raz, zo w Slawošowcach serbske předowanje slyšachu. Derje so dorozumichmy. A popołdnu smědžach tež w Ochtinje předować. W samsnym času schadzowaše so w Slawošowcach młodžina. Tajke čile wosadne žiwjenje, to je radosć!

P. W.

Po zemjerženju bjez třěchi

štowanej, dokelž dostawatej koprowy kryw. Najprjedy mējachu so stare šćěpjele wotewzać. To je wšo hoberske a strašne džělo, kotrež specialna firma Winter ze Šerachowa wobstara. Wono so jedna wo ploninu, kotraž je 580 m² wulka. A koproweho blača trjebaja za to 4 tuny! Cyle na wjeršku je wotmyslene, nowu wjertawku a na druhim boku pozłočaneho honača tam stajeć. My so hižo wjeselimy na nowy, krasny napohlad.

Njeswaćidlo. Wosada swjećeše 25. žnjenca swój lětuši žnjowodžakny swjedžen w rjenje wupyšnym Božim domje. Swjedženska zběrka je přinjesla 4612,87 hr.

Kluku. 15. njedzelu po swj. Trojicy, 22. požnjenca swječachmy wosadny žnjowodžakny swjedžen. Boži dom bě rjenje wupyšny. Knjeni Susterowa z Klukša bě žnjensku krónu wustojnje wuhotowała, knjeni Günzelowa z Wotpoćinka pak bě žnjenski wěnc nam nawila tak rjany, kaž jón zředka widžiš. Knjeni Mjelcyna z Klukša bě so z druhimi pilnymi pomocnicami starała wo girlandy. Wšitkim tutym pomocnikam naš jara wutrobný džak!

Z wulkej džakownosću směmy wozjewić, zo je kolekta žnjowodžakneho swjedženja wunjesla 4603,31 hr. Bóh Knjez žohnuj dary a darcelow!

Naša swěrna serbska kemšerka knjeni Stefanowa z Wotpoćinka je móhla w čišosći 25. požnjenca swoje 90. narodniny swječić. Bóh luby Knjez spožć jej dale miły wječor žiwjenja.

Pomhaj Bóh, časopis ewangelskich Serbow. — Wuchadza jónkroč za měsac z liscencu č. 417 Nowinarskeho zarjada pola předsydy Ministerskeje rady NDR. — Rjaduje Konwent serbskich ewangelskich duchownych. — Hłowny zamówitwy redaktor: superintendent Gerhard W i r t h - Njeswaćidlski. — Ludowe nakładnistwo Domowina, Budyšin. — Čišć: Nowa Doba, čišćerka Domowiny w Budyšinje (III-4-9-2431).

List br. fararja Stanija Nawki-Zdžerjanskeho:

Lubi a česćeni bratřa a sotry!

W mjenje swojich sobubratrow a cyleho katolskeho serbskeho ludu strowjam Was na Wašim cyrkwiniskim dnju. Bohužel njemóžemy lětsa Was wopytać, dokelž mamy na nje-dželi po Božim Čěle sami wosebite swjatočnosće w našich wosadach.

Bóh luby Knjez žohnuj Waš serbski cyrkwiniski dzeń, žohnuj wšo džělo we Wašich wosadach, žohnuj tež naše zhromadne prócowanje wo jednotu we wěrje!

Stuchajće najebać wšěch zadžěwkow a wšeje ekumeniskeje mučnoty na hlós Cyrkwje, hdyž budže Was zaso wołać k ekumeniskim nutrnosćam a swjatočnosćam.

Kaž je so Jezus modlił, zo bychu wšitcy, kiž přez swjatu křćeńcu k Njemu slušaja, jedni byli, tak modlmy so my dzeń a dowěrliwši, zo bychmy pod Jezusom, tutym našim jednym pastyrjom, tež jedne stadlo byli.

„Bóh pokoja sam pak poswjećuj Was we wšem za přichad našeho Knjeza Jezu Chrysta. Swěrný je, kiž je Was powolał, wón Was tež do kónca dowjedže. Bratřa, modlće so za nas! Postrowće wšitkich bratrow ze swjatym wokošenjom!“ 1. Tes. 5, 23–26.

w Knjezu Jezusu

Waš

džakliwy Stanija Nawka SJ, farar

Ž wosadow

1000 lět Mišnjanske biskopstwo

Njedzelu, 8. septembra 1968, běchu tež ewangelscy fararjo na jubilejnu swjatočnosć Mišnjanskeho biskopstwa do Pětroweje cyrkwy w Budyšinje přepršeni.

Knjez arcyměšnik kanonik Andricki přítomnych w němskej a tež w serbskej rěči postrowi a wuzběhny při tym wuznam Mišnjanskeho biskopstwa za serbski lud. Swjedženski přednošk mješe temu: Swěrnosć Boža — naš tróš a naša sylnosć.

Farar dr. Franc-Peter Sonntag rěčeše wo tym na jara wuběrne wašnje. Bě drje jenož mało, štož bychmy my jako ewangelscy křesćenjo hinak prajili. Superintendent Arnold-Budyski strowješe w mjenje ewangelskich. Jako posledni rěčeše biskop dr. Spülbeck. Při tym so tež předčita list bamža, kotrehož wašnje bě nam ewangelskim trochu njezwučene. Puć však drje budže hišće dołhi, doniž so njeprěwinjeja mjezy mjez ewangelskej a katolskej cyrkwy.

Wulka wosada spěwaše němske a serbske kěrlušy jenak mócnje.

Po swjatočnosći běchmy potom hišće hosćo knjeza biskopa w Kólpingowym domje. Tam bě wutrobná bjesada mjez fararjemi a lajkami woběju cyrkwjow.

Z Hodžija. Daloko a šěroko strowitej kóždeho pućowarja wěži Hodžiskeho Božeho domu. Nětko stej zaró-